

Νίκος Δασκαλοθανάσης
Καθηγητής ιστορίας της
σύγχρονης και μοντέρνας τέχνης

Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης
Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

2016

Ο Νίκος Δασκαλοθανάσης είναι καθηγητής ιστορίας της μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης στο Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών. Έχει δημοσιεύσει, μεταξύ άλλων, μια μονογραφία για τον Giorgio de Chirico (*Η ζωγραφική του Giorgio de Chirico: η άρθρωση του μεταφυσικού χώρου*, Αθήνα, εκδόσεις Opera/Critica, 2001), ένα βιβλίο για τον ιστορικό ρόλο του καλλιτέχνη (*Ο καλλιτέχνης ως ιστορικό υποκείμενο: από τον 19^ο στον 21^ο αιώνα*, Αθήνα, εκδόσεις Άγρα, 2004), μια μελέτη για την πρώιμη συγκρότηση της ιστορίας της τέχνης στην Ευρώπη (*Ιστορία της τέχνης: η γέννηση μιας νέας επιστήμης: από τον 19^ο στον 21^ο αιώνα*, Αθήνα, εκδόσεις Άγρα, 2013) και μια συλλογή κειμένων του (*Restitutions. 14 κείμενα ιστορίας της τέχνης*, Αθήνα, εκδόσεις future, 2015). Έχει την ευθύνη της περιοδικής έκδοσης *Ιστορία της τέχνης* (εκδόσεις futura).

A. Διδακτικό και ερευνητικό έργο

Στοιχεία ταυτότητας

Όνοματεπώνυμο	Δασκαλοθανάσης Νίκος
Διεύθυνση εργασίας	Πειραιώς 256, 182 33, Αθήνα
Τηλέφωνο	210 48 01 282
e-mail	ndaskalo@asfa.gr

Διδακτική-ερευνητική βαθμίδα

Ιούλιος 2013	Εκλογή στη βαθμίδα του Καθηγητή στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών στο Τμήμα Θεωρητικών Σπουδών Τέχνης, με γνωστικό αντικείμενο «Ιστορία της σύγχρονης και μοντέρνας τέχνης» (ΦΕΚ 788/29-07-2013 τ.Γ').
--------------	--

Ακαδημαϊκοί τίτλοι

Ιούλιος 1984	Titre de Candidat au Grade Scientifique en Histoire de l'art et archéologie, Faculté de Philosophie et Lettres, Université Libre de Bruxelles, Βρυξέλες.
--------------	--

- Φεβρουάριος 1987 Πτυχίο Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Ιούνιος 1988 Diplôme d'Études Approfondies (DEA) d'Histoire de l'Art, UFR d'Histoire de l'Art et d'Archéologie, Université de Paris I (Panthéon-Sorbonne), Παρίσι.
- 1991-1992 Παρακολούθηση μαθημάτων του διδακτορικού προγράμματος στην ιστορία της τέχνης, The Graduate School and University Center of The City University of New York, Νέα Υόρκη.
- Μάρτιος 1997 Διδακτορικό δίπλωμα στην Ιστορία της Τέχνης, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Υποτροφίες

Υποτροφία (Ph. D. Program Fellowship) από το Πανεπιστήμιο της πόλης της Νέας Υόρκης για την παρακολούθηση μαθημάτων του διδακτορικού προγράμματος στην ιστορία της τέχνης (Ph. D. Program in Art History) για το ακαδημαϊκό έτος 1991-1992, The Graduate School and University Center of The City University of New York, Νέα Υόρκη.

Ξένες γλώσσες

Γαλλικά, Αγγλικά (ομιλία, συγγραφή), Ιταλικά και Ισπανικά (ανάγνωση κειμένου), στοιχεία Γερμανικών.

Εισηγήσεις σε συνέδρια/ημερίδες/συμπόσια

- 6/10/2000 Εισήγηση στο Α΄ συνέδριο ιστορίας της τέχνης που διοργάνωσε το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ρέθυμνο 6, 7, 8 Οκτωβρίου) με θέμα «Η ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα». Τίτλος της εισήγησης: «Η χρήση

των όρων μοντέρνο και μοντερνισμός στην ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα».

- 2/12/2001 Εισήγηση στο επιστημονικό συνέδριο που διοργάνωσε το περιοδικό *historein/ιστορείν* στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (Αθήνα, 30 Νοεμβρίου, 1, 2 Δεκεμβρίου 2001) με θέμα «Η ιστορία ως διακύβευμα. Μορφές σύγχρονης ιστορικής κουλτούρας». Τίτλος της εισήγησης: «Μια περί ιστορίας της τέχνης αίσθηση στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία».
- 8/1/2004 Εισήγηση σε ημερίδα που διοργάνωσε ο Τομέας ιστορίας αρχιτεκτονικής, ιστορίας τέχνης, μορφολογίας και αναστήλωσης του Τμήματος αρχιτεκτόνων της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου (Θεσσαλονίκη, Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης) με θέμα «Ιστορία της Τέχνης, Ιστορία της Αρχιτεκτονικής και Πολιτισμικές Σπουδές στις τεχνολογικές σχολές. Νέες τάσεις στα προγράμματα σπουδών-συνέπειες και προοπτικές της θεωρίας». Τίτλος της εισήγησης: «Νέα ιστορία της τέχνης και πολιτιστικές σπουδές: Ένα βήμα μπρος δύο βήματα πίσω;».
- 18/1/2005 Εισήγηση σε ημερίδα που διοργάνωσε το Μουσείο Μπενάκη (Αθήνα, Κτήριο Οδού Πειραιώς) με θέμα «Το Πορτρέτο και η κρίση της αναπαράστασης». Τίτλος της εισήγησης: «Αναπαράσταση και αλήθεια: το πρόβλημα της προσωπογραφίας στη σύγχρονη τέχνη».
- 23/11/2005 Εισήγηση σε επιστημονικό συμπόσιο που διοργάνωσε η Εταιρεία σπουδών νεοελληνικού πολιτισμού και γενικής παιδείας (ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη) (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, 23-24 Νοεμβρίου) με θέμα «Μύθοι και ιδεολογήματα στη σύγχρονη Ελλάδα». Τίτλος της εισήγησης: «Ένας ‘μισοαγράμματος’ καλλιτέχνης στις αρχές του 20ού αιώνα: η ‘φορητή συλλογή’ του Θεόφιλου Χατζημιχαήλ».
- 5/11/2006 Εισήγηση σε διημερίδα που διοργάνωσε το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (Αποθήκη Δ΄-Λιμάνι Θεσσαλονίκης) με θέμα

«Βιβλία Τέχνης στην Ελλάδα». Τίτλος της εισήγησης: «Επιμελητές εκδόσεων τέχνης: οι επιμελώς απόντες».

- 2/11/2007 Εισήγηση στο Γ΄ συνέδριο ιστορίας της τέχνης που διοργάνωσε ο Τομέας Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Θεσσαλονίκη 2, 3, 4 Νοεμβρίου) με θέμα «Η τέχνη του 20ού αιώνα: Ιστορία-Θεωρία-Εμπειρία». Τίτλος της εισήγησης: «Το ‘θολό’ αντικείμενο της ιστορίας της τέχνης στις αρχές της νέας χιλιετίας».
- 23/11/2007 Εισήγηση στο συνέδριο που διοργάνωσαν από κοινού το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου και το Μουσείο Μπενάκη (Αμφιθέατρο Μουσείου Μπενάκη-κτήριο οδού Πειραιώς, Αθήνα, 23-24 Νοεμβρίου) με θέμα «Ν. Εγγονόπουλος: ο ζωγράφος και ο ποιητής». Τίτλος της εισήγησης: «Ο Εγγονόπουλος σουρεαλιστής;».
- 19/1/2008 Εισήγηση σε διημερίδα που διοργάνωσε η Εταιρεία Ελλήνων Ιστορικών της Τέχνης (Μουσείο Μπενάκη, Κολωνάκι) με τίτλο «Η Ιστορία της Τέχνης στην Εκπαίδευση. Μια πρώτη προσέγγιση». Τίτλος της εισήγησης: «Ιστορία της Τέχνης για καλλιτέχνες».
- 3/6/2009 Εισήγηση σε ημερίδα που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών (ΙΜΣ-ΙΤΕ) σε συνεργασία με το Μουσείο Μπενάκη και τη Γαλλική Σχολή Αθηνών (ΕΦΑ) (Μουσείο Μπενάκη, Κουμπάρη) με γενικό τίτλο «Διασταυρούμενα βλέμματα: πνευματικές και καλλιτεχνικές ανταλλαγές μεταξύ Ελλάδας και Γαλλίας την περίοδο του Μεσοπολέμου» στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «Παρίσι-Αθήνα 1919-1939: Το διπλό ταξίδι». Τίτλος της εισήγησης: «Tériade: τεχνοκρίτης και συλλέκτης».
- 23/10/2010 Εισήγηση σε ημερίδα που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Σύγχρονης Ελληνικής Τέχνης (iset) (Μουσείο Μπενάκη, Πειραιώς) με γενικό τίτλο «Σύγχρονη τέχνη και αρχείο: προσεγγίσεις στη διαμόρφωση της

αρχειακής πρακτικής». Τίτλος της εισήγησης: «Τέχνη, μνήμη, καταστολή: το αρχείο σήμερα».

- 11/11/2012 Εισήγηση σε ημερίδα που διοργάνωσε το Μουσείο Μπενάκη (Πειραιώς) με γενικό τίτλο «Συζήτηση για το έργο του Βάλια Σεμερτζίδα» με αφορμή την έκθεση του έργου του στο Μουσείο. Τίτλος της εισήγησης: «Ο Βάλιας Σεμερτζίδα και η ιστορία της νεοελληνικής τέχνης: ένα πρόβλημα».
- 18/1/2014 Εισήγηση σε ημερίδα που διοργάνωσε το περιοδικό *Τα Ιστορικά* και το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης με την υποστήριξη του Μουσείου Μπενάκη και των Εκδόσεων «Μέλισσα» στο Μουσείο Μπενάκη (Πειραιώς) με γενικό τίτλο «Προσλήψεις και χρήσεις των φυλετικών θεωριών στην Ελλάδα: 19^{ος}-20ός αιώνας» Τίτλος της εισήγησης: «Προς μια ‘άρια’ ιστορία της τέχνης: ο Josef Strzygowski στην Ελλάδα».
- 17/10/2014 Εισήγηση σε σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στο Universidade Nova de Lisboa (Νέο Πανεπιστήμιο της Λισαβόνας) ως μέρος του προγράμματος Modernismos do Sul (Μοντερνισμοί του Νότου). Τίτλος της εισήγησης: «Historical Preconditions of ‘Greek Modernism’: The Case of Visual Arts».
- 17/1/2016 Εισήγηση στο Ε΄ συνέδριο ιστορίας της τέχνης που διοργάνωσαν από κοινού η ΕΕΙΤ και το Μουσείο Μπενάκη (Αμφιθέατρο Μουσείου Μπενάκη-κτήριο οδού Πειραιώς, Αθήνα, 16-18 Ιανουαρίου) με θέμα «Ζητήματα ιστορίας, μεθοδολογίας και ιστοριογραφίας». Τίτλος της εισήγησης: «Ιστορία της τέχνης και εθνικισμός: από τη “γαλλική” Αναγέννηση στους “πριμιτίφ” ζωγράφους».

Διαλέξεις/συζητήσεις

- 14/3/1995 Διάλεξη στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Αγγλικής Φιλολογίας, με θέμα «Μοντερνισμός και μεταμοντερνισμός στις εικαστικές τέχνες».

- 19/2/1997 Διάλεξη στην ΑΣΚΤ –στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του πέμπτου εργαστηρίου ζωγραφικής– με θέμα «Η τέχνη στο κέντρο και την περιφέρεια».
- 16/4/1997 Διάλεξη στην ΑΣΚΤ –στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του πέμπτου εργαστηρίου ζωγραφικής– με θέμα «Η πολιτική διάσταση του αφηρημένου εξπρεσιονισμού».
- 22/2/1998 Διάλεξη στην ΑΣΚΤ –στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του πέμπτου εργαστηρίου ζωγραφικής– με θέμα «Η αισθητική θεωρία του Clement Greenberg και ο αμερικανικός μοντερνισμός».
- 22/10/1998 Διάλεξη στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου –στο πλαίσιο του μαθήματος «Μουσείο σύγχρονης τέχνης στην Αθήνα», του Ζ□ και του Η□ εξαμήνου σπουδών– με θέμα «Χώροι μουσείων για τη μοντέρνα και τη σύγχρονη τέχνη».
- 27/5/1999 Διάλεξη στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου –στο πλαίσιο μεταπτυχιακού προγράμματος– με τίτλο «Διαδικασίες νοηματοδότησης των καλλιτεχνικών μορφών».
- 18/5/2001 Συντονισμός συζήτησης στο Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και εισήγηση με θέμα «Σύγχρονη τέχνη και διεπιστημονικές προσεγγίσεις».
- 8/3/2002 Διάλεξη στον Τομέα Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, Τμήμα Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού, Πάντειο Πανεπιστήμιο, με τίτλο: «Το σουρεαλιστικό αντικείμενο».
- 14/4/2005 Συντονισμός συζήτησης στην ΑΣΚΤ (αίθουσα Giorgio de Chirico) με θέμα «Η διαρκής αμηχανία μπροστά στον Μπούς».

- 23/11/2007 Συντονισμός στρογγυλής τράπεζας με θέμα «Συζητώντας για τον ζωγράφο Νίκο Εγγονόπουλο σήμερα» στο πλαίσιο του συνεδρίου που διοργάνωσαν από κοινού το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου και το Μουσείο Μπενάκη (Αμφιθέατρο Μουσείου Μπενάκη-κτήριο οδού Πειραιώς, Αθήνα, 23-24 Νοεμβρίου) με θέμα «Ν. Εγγονόπουλος: ο ζωγράφος και ο ποιητής».
- 23/1/2008 Συντονισμός στρογγυλής τράπεζας με θέμα «Το φαινόμενο των ελληνικών μπιενάλε» (ΑΣΚΤ, αίθουσα Giorgio de Chirico) με προσκεκλημένους τους επιμελητές της 1ης Μπιενάλε της Αθήνας *Destroy Athens* και τους επιμελητές της 1ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης *Ετεροτοπίες*.
- 2/4/2008 Διάλεξη στην ΑΣΚΤ (αίθουσα Giorgio de Chirico) –στο πλαίσιο του σεμιναρίου «Η τέχνη και τα σύγχρονα μέσα εκφοράς της εικόνας και του ήχου», συνδιοργάνωση του διατμηματικού προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών «Μουσική κουλτούρα και επικοινωνία» του Τμήματος Μουσικών Σπουδών και του Τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Πανεπιστημίου Αθηνών– με θέμα «Νέα Μέσα και ανθρώπινο σώμα».
- 15/11/2008 Διάλεξη με τίτλο «Τέχνη και αντίσταση» σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στην πόλη της Κω (Πολιτιστικό κέντρο Πυλίου) με τίτλο «Μορφές αντίστασης στη σύγχρονη εποχή».
- 17/3/2011 Διάλεξη στην ΑΣΚΤ (αίθουσα Giorgio de Chirico) με τίτλο «Χρήστος Ιωακειμίδης: *Honoris Causa*» κατά την τελετή αναγόρευσης του επιμελητή εκθέσεων Χρήστου Ιωακειμίδα σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών.
- 15/10/2011 Συντονισμός συζήτησης στο «Σεμινάριο για τον Rembrandt» που διοργάνωσε στο Μουσείο Μπενάκη (Πειραιώς) η Εταιρεία Ελλήνων Ιστορικών της Τέχνης με προσκεκλημένο τον καθηγητή Ernst van de Wetering.

- 16/11/2013 Συντονισμός συζήτησης της ημερίδας «Ο Γιάννης Παππάς και η μεταπολεμική γλυπτική» που διοργανώθηκε στο Μουσείο Μπενάκη (Πειραιώς) με φορέα το Μουσείο.
- 18/6/2014 Διάλεξη με θέμα «Ο χρόνος, το γήρας και η νεότης στην εικονογραφία της δυτικής παράδοσης» που διοργανώθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Αιθρίες-Προτάσεις για Πολιτισμό» στο χώρο Φυτόριο Εικαστικής Καλλιέργειας, Λευκωσία.

Ερευνητικά προγράμματα και συναφείς δραστηριότητες

- 1999-2000 Συμμετοχή στην ερευνητική ομάδα του προγράμματος «Ευρυδίκη» κατά παραγγελία του GU-Net ως σύμπραξη της ΑΣΚΤ και του Τμήματος Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πατρών.
- 2007-2008 Συμμετοχή στην ερευνητική ομάδα του προγράμματος «Η Πινακοθήκη της ΑΣΚΤ» στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ Ε.Π. «Κοινωνία της πληροφορίας» κατά παραγγελία της ΑΣΚΤ.
- 2006-2008 Συμμετοχή στην ομάδα συγκρότησης προγράμματος, οδηγού σπουδών και μελέτης ανάπτυξης διδακτικού εποπτικού υλικού του Τμήματος Θεωρητικών Σπουδών Τέχνης της ΑΣΚΤ στο πλαίσιο του έργου «Διεύρυνση δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης».
- 2008 Αξιολόγηση συλλογής και συγκρότηση συμπληρωματικής βιβλιογραφίας ιστορίας και θεωρίας της τέχνης στο πλαίσιο του έργου «Βιβλιοθήκη» κατά παραγγελία της ΑΣΚΤ.
- 2009-2010 Μέλος της επιτροπής διαμόρφωσης του προγράμματος Erasmus του Τμήματος Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης.

2013-2015 Συμμετοχή στην ερευνητική ομάδα της ΑΣΚΤ στο πλαίσιο του προγράμματος DARIAH που εκπονείται υπό την ευθύνη της Ακαδημίας Αθηνών.

Επίβλεψη διδακτορικών διατριβών

Γιάννης Γαλανόπουλος, «Ιστοριογραφία της νεοελληνικής τέχνης (1940-1980)», (2009, εν εξελίξει).

Γαρυφαλλιά-Χριστίνα Δημακοπούλου, «Η ιστορία της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών (1930 κ.ε.)», (2010, εν εξελίξει).

Διοικητικό έργο

Μέλος της Συγκλήτου της ΑΣΚΤ (2003-2005, 2014).

Μέλος της Γενικής Συνέλευσης του μη αυτοδύναμου Τμήματος Θεωρητικών Σπουδών Τέχνης της ΑΣΚΤ (2006-2008).

Μέλος της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης της ΑΣΚΤ (2009 κ.ε.).

Μέλος της Επιτροπής Εκθέσεων της ΑΣΚΤ (2004-2007, 2013).

Μέλος της Επιτροπής Βιβλιοθήκης της ΑΣΚΤ (2004 κ.ε.).

Μέλος της Επιτροπής Επεξεργασίας Προγράμματος του σχεδιαζόμενου νέου Τομέα του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών της ΑΣΚΤ (2006).

Μέλος της Επιτροπής Κανονισμού της ΑΣΚΤ (2008-2009).

Πρόεδρος της Επιτροπής Παραλαβής Υλικού της Βιβλιοθήκης της ΑΣΚΤ (2008 κ.ε.).

Μέλος της Επιτροπής Δημιουργίας Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης της ΑΣΚΤ (2012-2015).

Μέλος της Κοσμητείας της ΑΣΚΤ (2014).

Πρόεδρος του Τμήματος Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης της ΑΣΚΤ (2014).

Διευθυντής του ΠΜΣ Θεωρία και Ιστορία της Τέχνης της ΑΣΚΤ (2016-2018)

Επιστημονικά σωματεία/οργανωτική εμπειρία

Ιδρυτικό μέλος και πρώτος εκλεγμένος γενικός γραμματέας της Εταιρίας Ελλήνων Ιστορικών Τέχνης (ΕΕΙΤ) (2004-2006), εθνικό παράρτημα της Comité International d' Histoire de l' Art (CIIHA).

Μέλος της AICA Hellas (2000-2004).

Μέλος της οργανωτικής και επιστημονικής επιτροπής του Α΄ συνεδρίου ιστορίας της τέχνης με θέμα «Η ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα», Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 6, 7, 8 Οκτωβρίου 2000.

Μέλος της οργανωτικής και επιστημονικής επιτροπής του Β΄ συνεδρίου ιστορίας της τέχνης με θέμα «Προσεγγίσεις της καλλιτεχνικής δημιουργίας: από την Αναγέννηση ως τις μέρες μας», Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, Αθήνα, 25, 26, 27 Νοεμβρίου 2005.

Μέλος της οργανωτικής και επιστημονική επιτροπής του Δ΄ συνεδρίου ιστορίας της τέχνης με θέμα «Ερευνητικά ζητήματα στην ιστορία της τέχνης: από τον Ύστερο Μεσαίωνα έως την εποχή μας», Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, Αθήνα, 29, 30 Νοεμβρίου-1 Δεκεμβρίου 2012.

Μέλος της επιστημονική επιτροπής διεθνούς συνεδρίου (International Conference) με τίτλο *Southern Modernisms: critical stances through regional appropriations*, ESAP, Porto, 19-21 Φεβρουαρίου 2015.

Πρόεδρος της Εταιρίας Ελλήνων Ιστορικών Τέχνης (ΕΕΙΤ) (2013-2016), εθνικό παράρτημα της Comité International d' Histoire de l' Art (CIIHA).

Επιμέλειες εκθέσεων

α. «Γιώργος Χατζημιχάλης. Έργα 1985-2000», Αθήνα, Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 3 Μαΐου-5 Ιουλ. 2001.

β. «Διδάσκοντας την τέχνη: η ιστορία της ΑΣΚΤ μέσα από το έργο των δασκάλων της», Αθήνα, «εργοστάσιο», Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 28 Ιουλ-31 Οκτ. 2004.

Άλλες δραστηριότητες

1993-1997 Αναπληρωτής αρχισυντάκτης στο περιοδικό *The Art magazine* (εκδόσεις AMP, Περικλέους 49, Νέο Ψυχικό).

- 1993-1994 Συντάκτης του *Βιογραφικού Λεξικού Ελλήνων Καλλιτεχνών* του εκδοτικού οίκου Μέλισσα (Ναυαρίνου 10, Αθήνα).
- 1994 Συντάκτης των βιογραφικών λημμάτων του καταλόγου της έκθεσης «Art Union Europe» που οργάνωσε η Ελληνική Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Κέρκυρα).
- 2013 κ. ε. Διευθύντης Σύνταξης του εξαμηνιαίου ακαδημαϊκού περιοδικού *Ιστορία της Τέχνης*, εκδόσεις futura (Χαριλάου Τρικούπη 72, Αθήνα)

Τρέχοντα ερευνητικά ενδιαφέροντα

Μεθοδολογία, ορολογία και επιστημολογία της ιστορίας της τέχνης με έμφαση σε τρέχουσες κριτικές προσεγγίσεις, μεταπολεμική τέχνη στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ, θεωρία της ιστορίας της τέχνης.

B. Δημοσιεύσεις

Λιατριβές

Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Ο Giorgio De Chirico και η άρθρωση του μεταφυσικού χώρου*, Θεσσαλονίκη, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, 1997.

Μονογραφίες/βιβλία

Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Η ζωγραφική του Giorgio de Chirico. Η σύνταξη του μεταφυσικού χώρου*, Αθήνα, Εκδόσεις Όπερα (critica), 2001, σ.192.

Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Ο καλλιτέχνης ως ιστορικό υποκείμενο: Από τον 19^ο στον 21^ο αιώνα*, Αθήνα, εκδόσεις Άγρα, 2004, σ.352.

Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Ιστορία της τέχνης. Η γέννηση μιας νέας επιστήμης: από τον 19^ο στον 20^ο αιώνα*, Αθήνα, εκδόσεις Άγρα, 2013, σ.494.

Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Restitutions: 13 κείμενα ιστορίας της τέχνης*, Αθήνα, εκδόσεις Futura, 2015, σ.222.

Επιμέλειες βιβλίων

Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Brançusi κατά Ηνωμένων Πολιτειών. Η ιστορική δίκη (1927-1928)*, μτφρ. Μαρίνα Παππά, Αθήνα, εκδόσεις Ύψιλον/βιβλία, 2003, σ.184.

Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Τα παπούτσια του Van Gogh. Heidegger, Schapiro, Derrida. 3+1 κείμενα*, μτφρ. Γιάννης Τζαβάρας, Γιώτα Αργυροπούλου, Νίκος Δασκαλοθανάσης, Αθήνα, εκδόσεις Άγρα, 2006, σ.127.

Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Από τη μινιμαλιστική στην εννοιολογική τέχνη: μια κριτική ανθολογία*, μτφρ. Ελεάννα Πανάγου, Αθήνα, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2006, σ.391.

Clement Greenberg, *Τέχνη και πολιτισμός: δοκίμια κριτικής*, επιμ.-μτφρ. Νίκος Δασκαλοθανάσης, Αθήνα, εκδόσεις Νεφέλη (η βιβλιοθήκη της τέχνης), 2007, σ.432.

Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Προσεγγίσεις της καλλιτεχνικής δημιουργίας: από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας* (Πρακτικά Β' Συνεδρίου ιστορίας της τέχνης, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, Τομέας Θεωρητικών, Αθήνα, 25-27 Νοεμβρίου 2005), Αθήνα, εκδόσεις Νεφέλη (η βιβλιοθήκη της τέχνης), 2008, σ.654.

Κατάλογοι

Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Γιώργος Χατζημιχάλης. Έργα 1985-2000*, Αθήνα, Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 2001, σ.221.

Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Συνομιλία: Τελευταία αποκτήματα της συλλογής του Van Abbemuseum* (Eindhoven, Ολλανδία), Αθήνα, εκδόσεις Άγρα, 2002, σ.134.

Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Διδάσκοντας την τέχνη: η ιστορία της ΑΣΚΤ μέσα από το έργο των δασκάλων της*, Αθήνα, ΑΣΚΤ, 2004, σ.187.

Δημοσιεύσεις σε περιοδικά/καταλόγους/συλλογικούς τόμους/βιβλία

1. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά

«Max Ernst. Πέρα από τη ζωγραφική», *Θεωρείο*, 13, Μάρτιος 1992, σσ.40-42.

«Alberto Giacometti. Η αδύνατη αναζήτηση του πραγματικού», *Θεωρείο*, 14, Απρίλιος 1992, σσ.58-60.

«Το κατακερματισμένο σώμα», *The Art magazine*, 2, Δεκέμβριος 1993 σσ. 84-88.

«Πλαστά έργα τέχνης», *The Art magazine*, 6, Απρίλιος 1994, σσ.44-63.

«Ο αισθητισμός ως εικαστικό φαινόμενο», *Διαβάζω*, 349, Φεβρουάριος 1995, σσ. 116-120.

«Η μοντερνιστική τέχνη και η θεωρία του Clement Greenberg», *Αριάδνη*, Επιστημονική επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, 9, Ρέθυμνο 2003, σσ.111-145.

«Μια περί ιστορίας της τέχνης αίσθηση στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία», *historein/ιστορείν*, 4, 2003-2004 (το κείμενο περιέχεται σε πολυμεσικό τίτλο που συνοδεύει το συγκεκριμένο τεύχος του περιοδικού).

«Τι να κάνουμε;», *Cogito*, 7, Οκτώβριος 2007, σσ.56-58.

2. Δημοσιεύσεις σε καταλόγους

«Η ζωγραφική του Γιώργου Χατζημιχάλη» στον κατ. έκθ. Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Γιώργος Χατζημιχάλης. Έργα 1985-2000*, Αθήνα, Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 2001, σσ.11-20.

«Στο όνομα του καλλιτέχνη» στον κατ. έκθ. Χρήστος Ιωακειμίδης (επιμ.), *Outlook. Διεθνής έκθεση σύγχρονης τέχνης*, Αθήνα, Πολιτιστική Ολυμπιάδα-Οργανισμός προβολής ελληνικού πολιτισμού, 2003, σσ.59-65.

«Η ιστορία της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών: από τον Όθωνα στον μεταπόλεμο» στον κατ. έκθ. Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Διδάσκοντας την τέχνη: η ιστορία της ΑΣΚΤ μέσα από το έργο των δασκάλων της*, Αθήνα, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2004, σσ.15-31.

«Το εικαστικό video: θεωρία-ιστορία» στον κατ. έκθ. *Εικαστικό video*, Αθήνα, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2005, σσ.13-20.

«Ο Γεώργιος Ιακωβίδης και οι καλλιτεχνικοί θεσμοί στην Ελλάδα τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα» στον κατ. έκθ. Όλγα Μεντζαφού-Πολύζου (επιμ.), *Ιακωβίδης: Αναδρομική*, Αθήνα, Εθνική Πινακοθήκη, 2005, σσ.70-79.

«Ανάμεσα στο '60 και το '80: Η μεταβατική τέχνη μιας μεταβατικής δεκαετίας» στον κατ. έκθ. Μπία Παπαδοπούλου (επιμ.), *Τα χρόνια της αμφισβήτησης: η τέχνη του '70 στην Ελλάδα*, Αθήνα, Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 2005, σσ.210-212.

«Πράγματα και αριθμοί» στον κατ. έκθ. Γιώργος Χαρβαλιάς (επιμ.), *Καταγραφή 1: 2004-2007*, Αθήνα, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2008, χ.σ. (1-4).

3. Δημοσιεύσεις σε συλλογικούς τόμους

«Αρχές και αξίες της νεότερης ελληνικής τέχνης» στο *Τέχνες I: Ελληνικές Εικαστικές Τέχνες*, τόμος Γ΄ Νεότερη και Σύγχρονη Τέχνη, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, 2000, σσ. 15-77.

«Εισαγωγή στις αισθητικές θεωρίες» στο *Η Τέχνη και η Επικοινωνία στις Γραφικές Τέχνες*, τόμος Β΄ Οπτική Επικοινωνία, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, 2002, σσ. 17-60.

«Η χρήση των όρων μοντέρνο και μοντερνισμός στην ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα» στο Ευγένιος Δ. Μαθιόπουλος-Νίκος Χατζηνικολάου (επιμ.), *Η ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα* (Πρακτικά Α΄ Συνεδρίου ιστορίας της τέχνης, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 6-8 Οκτωβρίου 2000), Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 2003, σσ. 103-115.

«Η φύση ως τοπίο», επίμετρο στο Διονύσης Καββαθάς (επιμ.), *Georg Simmel-Joachim Ritter-Ernst H. Gombrich: Το τοπίο*, Αθήνα, εκδόσεις Ποταμός, 2004, σσ.149-166.

«Εισαγωγή» στο Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Τα παπούτσια του Van Gogh. Heidegger, Schapiro, Derrida. 3+1 κείμενα*, μτφρ. Γιάννης Τζαβάρας, Γιώτα Αργυροπούλου, Νίκος Δασκαλοθανάσης, Αθήνα, εκδόσεις Άγρα, 2006, σσ.9-26.

«Ο καλλιτέχνης ως θεωρητικός: ανάμεσα στο αντικείμενο και τη λέξη» στο Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Από τη μινιμαλιστική στην εννοιολογική τέχνη: μια κριτική ανθολογία*, Αθήνα, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2006, σσ.9-30.

«Ένας ‘μισοαγράμματος’ καλλιτέχνης στις αρχές του 20ού αιώνα: η ‘φορητή συλλογή’ του Θεόφιλου Χατζημιχαήλ» στο *Μύθοι και ιδεολογήματα στη σύγχρονη Ελλάδα* (Επιστημονικό συμπόσιο, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, 23-24 Νοεμβρίου 2005), Αθήνα, Εταιρεία σπουδών νεοελληνικού πολιτισμού και γενικής παιδείας (ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη), 2007, σσ.69-86.

«Αναπαράσταση και αλήθεια: το πρόβλημα της προσωπογραφίας στη σύγχρονη τέχνη» στο Μυρτώ Καούκη (επιμ.), *Το Πορτρέτο και η κρίση της αναπαράστασης*, (Πρακτικά ημερίδας, Μουσείο Μπενάκη, Κτήριο οδού Πειραιώς, Αθήνα, 18 Ιανουαρίου 2005), Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη (Βιβλιοθήκη του Μουσείου Μπενάκη, μελέτες για την τέχνη 1), 2007, σσ.63-79.

«Grécke výtvarné umenie» (οι εικαστικές τέχνες στην Ελλάδα) στο *Encyclopaedia Beliana*, έκδοση του Εγκυκλοπαιδικού Ινστιτούτου της Ακαδημίας Επιστημών της Σλοβακίας (Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied), Μπρατισλάβα, 2007, τ.5, σσ.307-312.

«Το ‘θολό’ αντικείμενο της ιστορίας της τέχνης στις αρχές της νέας χιλιετίας» στο Μάρθα Ιωαννίδου (επιμ.), *Η τέχνη του 20ού αιώνα: Ιστορία-Θεωρία-Εμπειρία* (Πρακτικά Γ΄ Συνεδρίου ιστορίας της τέχνης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 2-4 Νοεμβρίου 2007), Θεσσαλονίκη, 2009, σσ. 211-217.

«Ο Εγγονόπουλος σουρεαλιστής;» στο Δημήτρης Αρβανιτάκης (επιμ.), *Νίκος Εγγονόπουλος: ο ζωγράφος και ο ποιητής* (Πρακτικά συνεδρίου Νίκος Εγγονόπουλος 100 χρόνια από τη γέννησή του, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη, Κτήριο οδού Πειραιώς,

23-24 Νοεμβρίου 2007), Αθήνα, Βιβλιοθήκη του Μουσείου Μπενάκη (μελέτες για την τέχνη 2), 2010, σσ.47-55.

«Η ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα τα τελευταία είκοσι χρόνια» στο *Διαδρομές* (τιμητική έκδοση για τον καθηγητή Νίκο Χατζηνικολάου), Ρέθυμνο 2013, σσ. 43-53.

«Historical Preconditions of ‘Greek Modernism’: The Case of Visual Arts» στο Joana Cunha Leal et al. (επιμ.), *Southern Modernisms: from A to Z and back again*, Porto, CAA-IHA, Εισήγηση σε σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στο Universidade Nova de Lisboa 2015, σσ.223-241.

4. Δημοσιεύσεις σε βιβλία

«Clement Greenberg: ένας αμερικανός φορμαλιστής στη δίνη της ιστορίας» στο Clement Greenberg, *Art and culture. Critical essays* (1961), επιμ.-μτφρ. Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Τέχνη και πολιτισμός: δοκίμια κριτικής*, Αθήνα, εκδόσεις Νεφέλη (η βιβλιοθήκη της τέχνης), 2007, σσ. 11-26.

«Πετράρχης και *Posteritati*» επίμετρο στο Πετράρχης, *Η ανάβαση στο όρος Βεντού* (π.1340), πρόλ.-μτφρ. Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, εισ.-βιογραφικά Jérôme Vérain, Αθήνα, εκδόσεις Άγρα, 2008, σσ.47-62.

5. Μεταφράσεις

Ernst H. Gombrich, «The Renaissance Theory of Art and the Rise of Landscape» (1966), μτφρ. «Η αναγεννησιακή θεωρία της τέχνης και η ανάδυση του τοπίου» στο Διονύσης Καββαθάς (επιμ.), *Georg Simmel-Joachim Ritter- Ernst H. Gombrich: Το τοπίο*, Αθήνα, εκδόσεις Ποταμός, 2004, σσ.99-174.

Meyer Schapiro, «The Still Life as a Personal Object-A Note on Heidegger and Van Gogh» (1968), μτφρ. «Η νεκρή φύση ως προσωπικό αντικείμενο-Ένα σχόλιο για τον Heidegger και τον Van Gogh» στο Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Τα παπούτσια του Van Gogh. Heidegger, Schapiro, Derrida. 3+1 κείμενα*, Αθήνα, εκδόσεις Άγρα, 2006, σσ.47-59.

Jacques Derrida, «Restitutions de la verité en peinture» (1978), απόσπ. μτφρ.
 «Αποκαταστάσεις της αλήθειας *en peinture*» στο Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Τα παπούτσια του Van Gogh. Heidegger, Schapiro, Derrida. 3+1 κείμενα*, Αθήνα, εκδόσεις Άγρα, 2006, σσ.61-111.

Clement Greenberg, *Art and culture. Critical essays* (1961), επιμ.-μτφρ. Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Τέχνη και πολιτισμός: δοκίμια κριτικής*, Αθήνα, εκδόσεις Νεφέλη (η βιβλιοθήκη της τέχνης), 2007, σ. 432.

Άλλες δημοσιεύσεις/εργασίες

1. Έντυπες

α. Κριτικές εκθέσεων

- 1.«Pia Stadtbäumer», *The Art magazine*, 2, Νοέμβριος 1993, σ.97.
- 2.«Γιώργος Ξένος», *The Art magazine*, 2, Νοέμβριος 1993, σ.100.
- 3.«Εδουάρδος Σακαγιάν», *The Art magazine*, 2, Νοέμβριος 1993, σ.101.
- 4.«Ομαδική έκθεση. Η ευρύτητα των στόχων συνέδεσε το έργο των καλλιτεχνών», *The Art magazine*, 3, Ιανουάριος 1994, σ.89.
- 5.«Hubert Kiecol. Πόσο το έργο σχετίζεται με τη συζήτηση περί τέχνης και πόσο με την ίδια την τέχνη», *The Art magazine*, 3, Ιανουάριος 1994, σ.90.
- 6.«Δημήτρης Μεράντζας. Σε αναζήτηση των ορίων», *The Art magazine*, 4, Φεβρουάριος 1994, σ.70.
- 7.«Βαγγέλης Μουστάκας», *The Art magazine*, 4, Φεβρουάριος 1994, σσ.15-16.
- 8.«Νίκος Σκλαβενίτης. Αρκεί η πρόθεση;», *The Art magazine*, 4, Φεβρουάριος 1994, σ.71.
- 9.«Τάσος Μαντζαβίνος. Ζωγραφική απλοποίηση», *The Art magazine*, 5, Μάρτιος 1994, σ.64.
- 10.«Μαρία Δάρα; Τηλεοπτική ή φωτογραφική εικόνα;», *The Art magazine*, 5, Μάρτιος 1994, σ.65.
- 11.«Ουτοπία σε χαρτί», *The Art magazine*, 5, Μάρτιος 1994, σ.66.

- 12.«Άγγελος Σκούρτης. Η αμφιβολία του θεατή», *The Art magazine*, 6, Απρίλιος 1994, σ.64.
- 13.«Μιχάλης Κατζουράκης. Η γεωμετρική αυστηρότητα σε ύφεση», *The Art magazine*, 6, Απρίλιος 1994, σσ.64-65.
- 14.«Ρένα Παπασπύρου. Αποτύπωση του ιδιωτικού χώρου», *The Art magazine*, 7, Μάιος 1994, σσ.86-87.
- 15.«Μάριος Σπηλιόπουλος: Η ελληνική ιδιαιτερότητα σε αναζήτηση», *The Art magazine*, 7, Μάιος 1994, σσ.90-91.
- 16.«Μανώλης Ζαχαριουδάκης. Μνήμη παιδική και ιστορική», *The Art magazine*, 8, Ιούνιος 1994, σ.74.
- 17.«Η μηχανική τέχνη της Rebecca Horn», *The Art magazine*, 8, Ιούνιος 1994, σ.20.
- 18.«Μηνάς. Κίνδυνος κορεσμού», *The Art magazine*, 8, Ιούνιος 1994, σσ.74-75.
- 19.«Ingrid Φραγκαντώνη. Αλληγορίες της αιώρας», *The Art magazine*, 8, Ιούνιος 1994, σ.76.
- 20.«Κώστας Πανιάρας. Ο κορεσμός του βλέμματος», *The Art magazine*, 9, Ιούλιος - Αύγουστος 1994, σ.85.
- 21.«Mariela Simoni. Αναμέτρηση με το κενό», *The Art magazine*, 9, Ιούλιος - Αύγουστος 1994, σ.86.
- 22.«Ποιος θα τολμήσει να ουρήσει στην κρήνη του Duchamp;», *The Art magazine*, 10, Σεπτέμβριος 1994, σ.16
- 23.«Θανάσης Τότσικα, Ο χορός των αισθήσεων στην εποχή της μηχανής», *The Art magazine*, 10, Σεπτέμβριος 1994, σ.74.
- 24.«Οι αυτοπροσωπογραφίες του Van Gogh», *The Art magazine*, 11, Οκτώβριος 1994, σσ.20-21.
- 25.«Αντώνης Μιχαηλίδης. Η τέχνη της απάτης», *The Art magazine*, 12, Νοέμβριος 1994, σ.85.
- 26.«Λυδία Βενιέρη. Το τελλουρικό μανιφέστο», *The Art magazine*, 12, Νοέμβριος 1994, σ.88.
- 27.«Nicolas Poussin. Ανάμεσα στη λογική και το συναίσθημα», *The Art magazine*, 13, Δεκέμβριος 1994, σσ.24-25.
- 28.«Αντζυ Καρατζά. Ενηλικιώνονται ποτέ οι γάτες□», *The Art magazine*, 13, Δεκέμβριος 1994, σ.74.
- 29.«Δημήτρης Χατζαντωνάκης. Παρά θιν' αλός», *The Art magazine*, 13, Δεκέμβριος 1994, σ.76.

- 30.«Αλεξάνδρα Μιχάλη □ Οικείος χώρος», *The Art magazine*, 14, Ιανουάριος 1995, σ.70.
- 31.«Ελένη Χριστοδούλου. Οι κύκλοι της τέχνης», *The Art magazine*, 14, Ιανουάριος 1995, σ.72.
- 32.«Κυριάκος Μορταράκος. Ανθρώπινη αναζήτηση», *The Art magazine*, 14, Ιανουάριος 1995, σ.73.
- 33.«Γιάννης Κουράκης. Τέχνη ζωής», *The Art magazine*, 15, Φεβρουάριος 1995, σ.70.
- 34.«Μια όχι τόσο εφήμερη ιστορία», *The Art magazine*, 15, Φεβρουάριος 1995, σ.73.
- 35.«Οι πελάτες. Η αναζήτηση του καθημερινού», *The Art magazine*, 16, Μάρτιος-Απρίλιος 1995, σσ.88-89.
- 36.«Υπονομευμένος ανθρωποκεντισμός», *The Art magazine*, 16, Μάρτιος-Απρίλιος 1995, σ.90.
- 37.«Λίλα Πολενάκη-Χριστίνα Δημητριάδη. Αντιθέσεις», *The Art magazine*, 16, Μάρτιος-Απρίλιος 1995, σ.91.
- 38.«Νίκος Κασκούρας. Μονόχρωμη απλότητα», *The Art magazine*, 17, Μάιος-Ιούνιος 1995, σ.68.
- 39.«Δημήτρης Κοντός: Παλιά σχέδια», *The Art magazine*, 17, Μάιος-Ιούνιος 1995, σ.69.
- 40.«Marina Olympios-Katerina Kana. Κομμάτια του κόσμου», *The Art magazine*, 18, Ιούλιος-Αύγουστος 1995, σ.76.
- 41.«Chen Zhen. Ένας Κινέζος στο Παρίσι», *The Art magazine*, 20, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1995, σ.71.
- 42.«Alfredo Romano-Λυδία Βενιέρη. Η σχισμή του κόσμου», *The Art magazine*, 20, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1995, σ.72.
- 43.«Ομαδική. Media Land», *The Art magazine*, 21, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1996, σ.74.
- 44.«Θοδωρής Καλούμενος. Παρθενογένεσις», *The Art magazine*, 21, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1996, σ.76.
- 45.«Ομαδική: Ζει η ζωγραφική;», *The Art magazine*, 22, Μάρτιος-Απρίλιος 1996, σσ.64-65.
- 46.«Ομαδική. Τι είναι η πατρίδα μας;», *Art net*, 1, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1996, σ.50.

- 47.«Αναζητώντας τον dr Livingstone», *Art net*, 2, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1996, σσ.30-31.
- 48.«Μαρία Παπαδημητρίου. Τι έγινε ρε παιδιά;», *Art net*, 3, Μάρτιος- Απρίλιος 1997, σ.51.
- 49.«Νίκος Ναυρίδης. Είναι το κενό πλήρες;», *Art net*, 3, Μάρτιος- Απρίλιος 1997, σ.57.

β. Βιβλιοκρισίες

i. Εφημερίδες

- 1.Τζούλιο Κάρλο Αργκάν, *Η Μοντέρνα Τέχνη*, Ρέθυμνο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης-ΑΣΚΤ Αθήνας, 1998. «Το ανοιχτό σύστημα», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 27. 9.1998, σ.5.
- 2.Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, *Λεξικό τέχνης και καλλιτεχνών*, Αθήνα, εκδόσεις Νεφέλη,1998. «Έργα και εργαλεία», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 18.10. 1998, σ.4.
- 3.Χέρμπερτ Μαρκούζε, *Η αισθητική διάσταση*, Αθήνα, εκδόσεις Καθρέφτης, 1998. «Ουτοπικά πρότυπα», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 29.11.1998, σ.15.
- 4.Ε.Η. Gombrich, *Το χρονικό της τέχνης*, Αθήνα, εκδόσεις ΜΙΕΤ, 1998. «Το παραμύθι του Βιεννέζου», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 6.12.1998, σ.5.
- 5.Γκαλερί Bernier, *1977-1988*, Αθήνα, Εκδόσεις Bernier-Άγρα, 1998. «Οι λευκοί κύβοι», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 10.1.1998, σ.4.
- 6.Ντόρα Ηλιοπούλου-Ρογκάν, *Σκλάβος*, Αθήνα, έκδοση Εθνικής Τράπεζας, 1999. «Το πνεύμα της πέτρας», .εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 31.1.1999, σ.9.
- 7.Φρέντερικ Άνταλ, *Μελέτες Ιστορίας της Τέχνης*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 1999. «Χωρίς προκαταλήψεις», .εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 7.3.1999, σ.5.
- 8.Γιώργος Χατζημιχάλης, *Σταυροδρόμια*, Αθήνα, Άγρα, 1999. «Το χρώμα της γραφής», .εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 27.6.1999, σ.12.
- 9.Nicholas Serota, *Εμπειρία ή ερμηνεία. Το δίλημμα των μουσείων μοντέρνας τέχνης*, Αθήνα, Άγρα, 1999. «Ο φόβος του μουσείου», .εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 24.10.1999, σ.9.

10. Νίκη Λοϊζίδη, *Οι μεταμορφώσεις της τέχνης και οι ψευδαισθήσεις της κριτικής*, Αθήνα, εκδόσεις Νεφέλη, 1999. «Πέρα από τους μύθους», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 21.11.1999, σ.12.
11. Μιλτιάδης Μ. Παπανικολάου, *Ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα*, Αθήνα, Εκδόσεις Αδάμ, 1999. «Κριτήρια και κατατάξεις», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 2. 1.2000, σ. 2.
12. Νίκος Χατζηνικολάου (επιμ.), *Δομήνικος Θεοτοκόπουλος*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 1990-1999. «Ανατομία Γκρέκο», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 23. 1.2000, σ. 4.
13. Νάιτζελ Σπάιβυ, *Αρχαιοελληνική τέχνη, Τζων Λόουντεν, Πρώιμη Χριστιανική & Βυζαντινή τέχνη*, Μάθιου Γκαίηλ, Νταντά & Υπερρεαλισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη (Τέχνη & Ιδέες), 1999. «Οδηγοί στην ιστορία της τέχνης», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 13. 2.2000, σ. 8-9.
14. Ολγα Μετσαφού-Πολύζου, *Ιακωβίδης*, Αθήνα, Εκδόσεις Αδάμ, 1999. «Ιδού ο Ιακωβίδης», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 27. 2.2000, σ. 4.
15. Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα (επιμ.). *Εθνική Πινακοθήκη, 100 χρόνια*, Αθήνα, Εκδόσεις ΕΠΜΑΣ, 1999. «Ελληνική ζωγραφική», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 2.4.2000, σ. 5.
16. Rudolf Arnheim, *Τέχνη και οπτική αντίληψη*, Αθήνα, Εκδόσεις Θεμέλιο, 1999. «Το βλέμμα που σώζει», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 14.5.2000, σ. 5.
17. Αγγέλα Ταμβάκη, *Έλληνες θεοί και Ήρωες στον καιρό του Ρούμπενς και του Ρέμπραντ*, Αθήνα, ΕΠΜΑΣ, 2000. «Οι θεοί από τη Φλάνδρα», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «βιβλία», 8.10.2000, σ. 5.
18. Φερνάντο Μαρίας, *Ο Γκρέκο και η τέχνη της εποχής του*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2001. «Ο προβοκάτορας Γκρέκο», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «Το άλλο βήμα. Βιβλία», 20.5.2001, σ. 45.
19. Theodor W. Adorno, *Αισθητική θεωρία*, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2000. «Το επικίνδυνο αριστούργημα», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «Το άλλο βήμα. Βιβλία», 8.7.2001, σ. 48.
20. Walter Liedtke et al., *Vermeer and the Delft School*, Νέα Υόρκη, The Metropolitan Museum of Art/Yale University Press, 2001. «Ο Βερμέερ και η σχολή του», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «Το άλλο βήμα. Βιβλία», 30.9.2001, σ. 25.
21. Pierre Bourdieu, *Η διάκριση. Κοινωνική κριτική της καλαισθητικής κρίσης*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη, 2002. «Η διερεύνηση του γούστου», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «Το άλλο βήμα. Βιβλία», 28.4.2002, σ. 22

22. Werner Spies (επιμ.), *La Révolution Surréaliste*, Centre Pompidou, Παρίσι, 2002. «Η φαντασία στην εξουσία», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «Το άλλο βήμα. Βιβλία», 23.6.2002, σ. 23.
23. Στέλιος Λυδάκης, *Αρχαία ελληνική ζωγραφική και οι απηχήσεις της στους νεότερους χρόνους*, Αθήνα, Εκδόσεις Μέλισσα, 2002. «Το θαυμαστό παζλ», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «Το άλλο βήμα. Βιβλία», 5.1.2003, σ. 14.
24. George Bataille, *Για τον Νίτσε. Θέληση για τύχη*, Αθήνα, Εκδόσεις Ψυχογιός, 2002. «Ο ορισμός του άφατου», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «Το άλλο βήμα. Βιβλία», 2.2.2003, σ. 24.
25. John Berger, *Ένας ζωγράφος του καιρού μας*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2002. «Κατάσταση πολιορκίας», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «Βιβλία», 16.2.2003, σ. 5.
26. Νίκος Χατζηνικολάου, *Από τον Μολιέρο στον Γκόγια*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2002. «Η άσβεστη ακτινοβολία», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «Βιβλία», 16.3.2003, σ. 10.
27. Λέσσυγγ, *Λαοκόων ή περί των ορίων της ζωγραφικής και της ποιήσεως*, Πελεκάνος, 2003. «Ο θάνατος του βλάσφημου», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «Βιβλία», 3.8.2003, σ. 12.
28. Stuart Hall, Bram Gieben (επιμ.), *Η διαμόρφωση της νεωτερικότητας. Οικονομία, κοινωνία, πολιτική, πολιτισμός*, Αθήνα, εκδόσεις Σαββάλας, 2003. «Ο 'παράδοξος' πολιτισμός», εφ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, ένθετο «Βιβλία», 21.9. 2003, σ. 10.

ii. Περιοδικά

1. Ζαν Κλαίρ, *Σκέψεις για την κατάσταση των εικαστικών τεχνών. Κριτική της μοντερνικότητας*, Σμίλη, Αθήνα, 1993. «Φυγή προς τα πίσω ή πώς ο καινούριος διευθυντής της Biennale απορρίπτει τη μοντέρνα τέχνη», *The Art magazine*, Οκτώβριος 1994, σ.79.
2. Ελί Φωρ, *Ιστορία της τέχνης*, Εξάντας, Αθήνα, 1993-94. «Ένα μυθιστόρημα τέχνης», *The Art magazine*, 12, Νοέμβριος 1994, σ.101.
3. Μάνος Στεφανίδης, *Μια ιστορία της ζωγραφικής*, Καστανιώτης, Αθήνα, 1994. «Μια προσωπική ιστορία της ζωγραφικής», *The Art magazine*, 13, Δεκέμβριος 1994, σ.83.
4. Henrich Wölfflin, *Βασικές Έννοιες της Ιστορίας της Τέχνης*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, 1992. «Μια γραμματική των μορφών», *The Art magazine*, 14, Ιανουάριος 1995, σ.83.

5. Mathilde Ferrer et al., *Ομάδες, κινήματα, τάσεις της σύγχρονης τέχνης μετά το 1945*, Εξάντας, Αθήνα, 1993. «Το λακωνίζειν εστί πάντα φιλοσοφείν□», *The Art magazine*, 15, Φεβρουάριος 1995, σ.85.
6. *Η ζωή του Μπενβενούτο Τσελλίνι, Φλωρεντινού, ιστορημένη από τον ίδιο*, Άγρα, Αθήνα, 1994. «Ένας ήρωας της Αναγέννησης αυτοβιογραφείται», *The Art magazine*, 16, Μάρτιος-Απρίλιος 1995, σ.99.
7. Ernst H. Gombrich, *Ιστορία της τέχνης*, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1994. «Μια μυθιστορία της τέχνης», *The Art magazine*, 17, Μάιος-Ιούνιος 1995, σ.81.
8. Πλίνιος ο Πρεσβύτερος, *Περί της αρχαίας ελληνικής ζωγραφικής*, Άγρα, Αθήνα, 1994. «Όταν οι αρχαίοι ζωγράφιζαν», *The Art magazine*, 18, Ιούλιος-Αύγουστος 1995, σ.79.
9. Wilhem Jensen, *Γκραντίβα. Μια πομπηιανή φαντασία-Sigmund Freud, Το παραλήρημα και τα όνειρα στην Γκραντίβα*, Άγρα, Αθήνα, 1994. «Η λογική του παραληρήματος», *The Art magazine*, 19, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1995, σ.77.
10. Hans Belting et al., *Εισαγωγή στην ιστορία της τέχνης*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη, 1995. «Η τέχνη χωρίς το κάλλος», *The Art magazine*, 20, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1995, σ.75.
11. Νίκος Χατζηνικολάου, *Νοήματα της εικόνας*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ρέθυμνο, 1994. «Μελέτες τέχνης», *The Art magazine*, 21, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1996, σ.81.
12. E. H. Gombrich, *Τέχνη και ψευδαίσθηση*, Νεφέλη, Αθήνα, 1995. «Οι όροι της ψευδαίσθησης» και Jean Laplanche & J.B. Pontalis, *Λεξιλόγιο της ψυχανάλυσης*, Κέδρος, Αθήνα, 1995. «Οι όροι της ψυχής», *The Art magazine*, 22, Μάρτιος-Απρίλιος 1996, σ.79.
13. H.H. Arnason, *Ιστορία της σύγχρονης τέχνης*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, 1995. «Τέχνη και ιστορία» και Άλκης Χαραλαμπίδης, *Η τέχνη του εικοστού αιώνα*, τ.ΙΙΙ, University Studio Press, 1995. «Η τέχνη μετά τη βροχή», *The Art magazine*, 23, χχ. σ.67.
14. *The Art Book*, Τερζόπουλος, Αθήνα, 1995. «Τέχνη για όλους□», *The Art magazine*, 24, χχ. σ.69.
15. Jean Baudrillard, *Η διαφάνεια του κακού*, Εξάντας, Αθήνα, 1996. «Το τέλος της τέχνης (πάλι;)», *Art net*, 1, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1996, σ.71.
16. Χρύσανθος Χρήστου, *Ζωγραφική του 20ού αιώνα*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα, 1996. «Ya basta!», *Art net*, 2, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1996, σσ.8-9.

17. Νέλλη Μυσιρλή, *Γύζης*, Αδάμ, Αθήνα, 1995. «Ένας Έλληνας στο Μόναχο» και Σωτήρης Τριβιζάς, *Το σουρεαλιστικό σκάνδαλο*, Καστανιώτης, Αθήνα, 1996. «Σουρεαλισμός ή ελληνικότητα;», *Art net*, 3, Μάρτιος- Απρίλιος 1997, σ.69.
18. Jeffrey Herf, *Αντιδραστικός μοντερνισμός*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 1996 και Νίκος Χατζηνικολάου (επιμ.), Τζόρτζο Βαζάρι, *Οι βίοι των πλέον εξαιρετων ζωγράφων, γλυπτών και αρχιτεκτόνων. Οι δύο αφιερώσεις και το Προοίμιο*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη, 1997, *Art net*, 5, Σεπτ.-Οκτ.-Νοεμ. 1997, σσ. 36-37.
19. Ντενί Ντιντερό, *Αισθητικά*, μτφρ. Κλάιρη Μιτσοτάκη, εισ. Έπη Μελοπούλου-Αλούπη, Αθήνα, βιβλιοπωλείον της «Εστίας», *Νέα Εστία*, 78, τ.156, τχ.17715, Οκτ. 2004, σσ. 549-551.
20. “Book Review: Panayotis K. Ioannou, *Belisario Corenzio*”, *Modern Greek Studies Yearbook*, 28/29, 2012/2013, σσ. 346-349

2. Ηλεκτρονικές

- 1999-2000 Επιλογή υλικού και συγγραφή κειμένων πολυμεσικού τίτλου (CD Rom) με θέμα «Ελληνική ζωγραφική: από την Επτανησιακή Σχολή στη γενιά του '30».
- 2007-2008 Επιλογή υλικού και συγγραφή κειμένων δύο πολυμεσικών τίτλων (CD Rom) με θέμα (αντιστοίχως) «Η Πινακοθήκη της ΑΣΚΤ: 1930-1960» και «Η Πινακοθήκη της ΑΣΚΤ: 1960-1980».